

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж2 По2 21/17
25.01.2018. године
Београд

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

29. 01. 2018

ПРИМЉЕНО

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, састављеном од судије Верољуба Цветковића, председника Одељења, Хациомеровића и Душка Миленковића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Браниславе Муњић, као записничара, у кривичном предмету **окривљеног Недељка Милидраговића и др**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, у саизвршилаштву, из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби заменика Тужиоца за ратне злочине, изјављеној против решења Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2.бр. 3/17 од 14.11.2017. године, у седници већа одржаној дана **25. јануара 2018. године**, донео је

РЕШЕЊЕ

УВАЖАВАЊЕМ жалбе заменика Тужиоца за ратне злочине, **УКИДА СЕ** решење Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2.бр. 3/17 од 14.11.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на даљи поступак.

Образложење

Ожалбеним решењем издвојени су из списка:
-записници о саслушању окривљеног Миливоја Батинице на главним претресима дана 06. и 07.02.2017.године;
-записници о главним претресима од 07.02. и 13.04.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Боре Милетића сачињеног пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 01.09.2015. године;
-записници о главним претресима од 13.04. и 31.05.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Драгомира Паровића сачињен пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 19.03.2015. године;
-записник о главном претресу од 31.05.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Јована Петровића сачињен пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 19.03.2015. године.

Против напред наведеног решења благовремено је жалбу изјавио заменик Тужиоца за ратне злочине, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 и 3 у вези члана 437 тачка 1 ЗКП, са предлогом да Апелациони суд у Београду укине ожалбено решење и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаним решењем, које је испитао у смислу одредбе члана 467 став 1 Законика о кривичном поступку, испитујући решење у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутим у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

Жалба је основана.

По ставу овога суда основано се жалбом заменика Тужиоца за ратне злочине оспорава правилност ожалбеног решења.

Наиме, првостепени суд је ожалбеним решењем издвојио из списка предмета записнике о саслушању окривљеног Миливоја Батинице на главним претресима дана 06. и 07.02.2017. године; записнике о главним претресима од 07.02. и 13.04.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Боре Милетића сачињеног пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 01.09.2015. године; записнике о главним претресима од 13.04. и 31.05.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Драгомира Паровића сачињен пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 19.03.2015. године; записник о главном претресу од 31.05.2017. године о репродуковању тонског снимка саслушања окривљеног Јована Петровића сачињен пред Тужилаштвом за ратне злочине дана 19.03.2015. године.

Образлажући овакву своју одлуку првостепени суд наводи да у складу са ставом Одељења за ратне злочине Апелационог суда у Београду, које је након правноснажног потврђивања оптужнице и одржаних наведених главних претреса одлучило да се одбацује оптужница Тужилаштва за ратне злочине Кт.бр. 2/15 од 21.01.2016. године, јер је оптужницу поднело лице које није имало такво овлашћење, јер је у конкретном случају било неопходно постојање Тужиоца за ратне злочине, веће првостепеног суда је нашло да заменици Тужиоца за ратне злочине нису могли да поступају и заступају оптужбу на главним претресима одржаним дана 17.02., дана 13.04., дана 31.05.2017. године, у време када није постојао Тужилац за ратне злочине, а није био постављен ни вршилац функције Тужилаштва за ратне злочине. Даље се наводи да докази изведени на главним претресима којима није присуствовало лице чије је присуство обавезно на главном претресу – овлашћени заступник Тужилаштва за ратне злочине, прибављени су стога по ставу првостепеног суда на начин супротан одредбама члана 377 став 2 ЗКП и представљају доказе на којима се на основу одредби члана 16 став 1 ЗКП не могу заснивати судске одлуке, а који докази су на основу члана 84 став 1 ЗКП незаконити докази који не могу бити коришћени у кривичном поступку и који се на основу члана 84 став 2 ЗКП издвајају из списка.

Међутим, овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити из следећих разлога:

Кривични поступак се пред судом може водити само по захтеву тужиоца.

У смислу члана 2 став 1 тачка 5 ЗКП „тужилац“ је јавни тужилац, приватни тужилац и оштећени као тужилац.

Чланом 5 став 1 ЗКП је прописано да је за кривична дела која се гоне по службеној дужности овлашћени тужилац јавни тужилац, а чланом 2 став 1 тачка 6 ЗКП да је јавни тужилац „... јавни тужилац ..., јавни тужилац посебне надлежности, заменици јавних тужилаца или лица која су законом овлашћена да их замењују“.

Према томе, овлашћени тужиоци за кривична дела која се гоне по службеној дужности су јавни тужилац и заменици јавног тужиоца стварно и месно надлежног јавног тужилаштва.

Стварна и месна надлежност јавног тужилаштва је прописана законом. Како је чланом 4 став 1 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописно да је Тужилаштво за ратне злочине надлежно (*стварно и месно*) за поступање у предметима из члана 2 тог закона, у које спада и конкретни предмет, то су надлежни тужиоци за поступање у овом предмету Тужилац за ратне злочине и његови заменици.

Међутим, појам „овлашћеног“ тужиоца је шири од појма „надлежног“ тужиоца (*стварно и месно*).

Свакако да стварно ненадлежни тужилац не може бити овлашћени тужилац, сем у случају из члана 34 ЗКП (*кад суд на главном претресу утврди да је стварно надлежан нижи суд, у ком случају суд неће одбацити оптужницу већ наставити поступак*). Непостојање захтева стварно надлежног тужиоца представља трајну сметњу за вођење кривичног поступка по његовом захтеву (*сем у случају из члана 34 ЗКП*).

Међутим, постоје и околности које због којих стварно надлежни тужилац привремено не може да врши своју функцију, односно услед којих привремено нема својство овлашћеног тужиоца (*док се те околности не отклоне*).

Такав је случај и са замеником јавног тужиоца у надлежном тужилаштву у коме нема изабраног јавног тужиоца (*због истека мандата, смрти, удаљења са функције или разрешења*) нити вршиоца те функције.

Наиме, како је чланом 12 Закона о јавном тужилаштву прописано да функцију јавног тужилаштва врши јавни тужилац, а не и његови заменици, то је код заменика јавног тужиоца својство овлашћеног тужиоца изведено из овлашћења јавног тужиоца. У том смислу, када престане овлашћење јавног тужиоца (*истеком мандата, смрћу, удаљењем са функције или разрешењем*) престаје и овлашћење (*својство овлашћеног тужиоца*) заменика јавног тужиоца.

У конкретном предмету, такав је случај са замеником Тужиоца за ратне злочине који је подигао и у поступку пред судом заступао оптужницу КТО број 2/15 од 21.1.2016.године, у време кад у Тужилаштву за ратне злочине није било изабраног

Тужиоца (коме је мандат истекао 31.12.2015.године) нити је био постављен вршилац те функције.

Како из тих разлога заменик Тужиоца за ратне злочине није имао својство овлашћеног тужиоца, а чланом 416 став 1 тачка 2 ЗКП је прописано да ће веће одбацили оптужницу када утврди да се поступак води без захтева овлашћеног тужиоца, то је Апелациони суда у Београду, Одељење за ратне злочине, решењем Кж2 По2 број 7/17 од 5.5.2017.године, одбацио оптужницу.

У члану 416 став 1 ЗКП је прописано да ће веће одбацили оптужницу када у току или по завршетку главног претреса утврди да постоје околности наведене у тачкама 1, 2 и 3 тог члана. Осим околности да тужилац нема својство надлежног тужиоца (*један од разлога за одбацивање оптужнице на основу члана 416 став 1 тачка 2 ЗКП*), која околност га трајно чини неовлашћеним тужиоцем односно трајно спречава вођење кривичног поступка по његовом захтеву, остале околности су околности које привремено спречавају вођење кривичног поступка.

Да се ради о околностима које привремено, а не трајно, спречавају вођење кривичног поступка, произлази из члана 417 ЗКП, којим је прописано да се ће се кривични поступак (*вођен до одбацивања оптужнице*) наставити на захтев овлашћеног тужиоца када се престану разлози за одбацивање оптужнице из члана 416 став 1 тачка 1, 2 и 3 ЗКП.

За разлику од чињенице да тужилац није стварно надлежан, која представља трајну (*неотклоњиву*) околност која га чини неовлашћеним тужиоцем, чињеница да у јавном тужилаштву нема изабраног јавног тужиоца представља привремену (*отклоњиву*) околност због које његовом заменику, као надлежном тужиоцу, престаје својство овлашћеног тужиоца. Наиме, када у јавном тужилаштву буде јавног тужиоца (*избором јавног тужиоца или престанком мере удаљења са те функције јавног тужиоца*) или буде постављен вршилац те функције, заменик јавног тужиоца поново стиче својство овлашћеног тужиоца.

У конкретном предмету, избором Тужиоца за ратне злочине отклоњена је околност због које заменик Тужиоца за ратне злочине, по чијем захтеву је вођен поступак, привремено није имао својство овлашћеног тужиоца.

Како је тиме престао разлог из члана 416 став 1 тачка 2 ЗКП (*због кога је одбачена оптужница, решењем Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, Кж2 По2 број 7/17 од 5.5.2017.године*), то је Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, на основу члана 417 тачка 2 ЗКП, донео решење По2 број 10/17 од 19.9.2017.године, којим је одлучено да ће се на захтев изабраног Тужиоца за ратне злочине, као овлашћеног тужиоца, наставити кривични поступак.

Чланом 417 ЗКП је прописано да ће се на захтев овлашћеног тужиоца „наставити“ кривични поступак уколико су отклоњени разлози из члана 416 став 1 тачке 1, 2 и 3 ЗКП. Како се „наставити“ може само до тада вођен кривични поступак, то ће се у смислу члана 417 ЗКП наставити кривични поступак вођен до одбацивања оптужнице.

